

Dnr :UN2022/314-5

Utbildningsförvaltningen

David Englund | Nämndsekreterare/utredare
0734-64 72 02 | david.englund@bollebygd.se

Utbildningsnämnden

Svar på återremitterad utredning om gratis mensskydd

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna utbildningsförvaltningens utredning om gratis mensskydd, med följande tillägg:

Utöver att alla personer under 20 år som har mens kan hämta ut en menskopp, föreslås att automater med mensskydd placeras på följande platser:

- Biblioteket
- Krafthuset
- Ungdomsmottagningen

Utbildningsnämnden beslutar att skicka utredningen med tillägg vidare till Kommunfullmäktige.

Ärendet

Bakgrund

Carina Svensson (S) föreslog i en motion till kommunstyrelsen 2022-01-18 att mensskydd ska vara gratis i Bollebygds kommun under tiden flickor går i grundskola och gymnasium eller är i samma ålder som gymnasieeleverna. Motionären vill att mensskydd ska finnas i skolan och på olika aktiviteter i kommunen och som gymnasieelev ska man kunna hämta på någon plats i kommunen.

Kommunfullmäktige beslutade 2022-09-22 att bifalla motionen och ge utbildningsnämnden i uppdrag att utreda distribution av gratis mensskydd till personer under 20 år.

På utbildningsnämndens sammanträde 2023-03-22 presenterade utbildningsförvaltningen sin utredning i ärendet (Dnr UN2022/314-3, bifogas) och föreslog nämnden att besluta om gratis mensskydd i form av menskopp till personer under 20 år. Utbildningsnämnden beslutade då att återremittera ärendet till utbildningsförvaltningen avseende delen som gäller ungdomar i gymnasieålder så att de inte bara erbjuds menskopp, utan även andra mensskydd till exempel bindor och tamponger.

I skolorna i Bollebygds kommun finns sedan tidigare tillgång till mensskydd i anslutning till skolsköterskans expedition samt i flera toaletter på varje skola. Då det inte funnits någon upphandling för dessa skydd, har elevhälsan, parallellt med att ovannämnda utredning gjorts, upphandlat automater med olika typer av mensskydd. Dessa automater levereras av företaget Red Locker och sätts nu upp i Bollebygds grundskolor (hösten 2023).

Ekonomiska förutsättningar

Enligt tidigare utredning som gjorts beräknas förslaget om menskopp totalt kosta ca 100 000 kronor i startinköp och sedermera ca 20–30 000 kr per år för nytillkomna och utbyten.

Avtalet som ingåtts med Red Locker omfattar i nuläget 6-8 stycken automater. I praktiken har 6 automater placerats ut. Det finns inom ramen för nuvarande avtal alltså utrymme att placera ut ytterligare två. Då utbildningsförvaltningens kompletterande förslag om mensskydd innebär att tre ytterligare automater isåfall

placeras ut, skulle det innebära att nuvarande avtal endast behöver utökas med en automat.

Kostnaden för varje automat är enligt nuvarande avtal ett utköpspris på 5499 kr, samt en månadskostnad per automat på 119 kr. Då är 4 påfyllningar per år inkluderade, motsvarande 340 mensskydd. Påfyllningar utöver det kostar 195 kr per påfyllning.

Förvaltningens bedömning och förslag

Att distribuera gratis mensskydd till alla unga personer upp till 20 år kräver en fungerande logistik, som är rimlig kostnadsmässigt och praktiskt genomförbar. Eftersom Bollebygds kommun inte har några egna gymnasieskolor, saknas en del av det som annars hade varit en naturlig distributionskanal.

Då kommunen nu redan har upphandlat ett avtal med företaget Red Locker om uppsättning av automater som gör olika typer av mensskydd tillgängliga för alla ungdomar i grundskolan, ser dock utbildningsförvaltningen en möjlig lösning på distribution till även de äldre ungdomarna. Genom att placera automater på utvalda platser i kommunen där ungdomar i gymnasieåldern kommer åt dem, kan fler typer av mensskydd göras tillgängliga även för dem.

Red Lockers automater fungerar genom att de personer som ska ha tillgång låser upp automaten med en app i sin mobiltelefon och kan då välja det mensskydd de vill ha. Automaten signalerar själv när det är dags att fylla på och kräver inte extern strömkälla eller wifi.

Förslag

Utöver att alla personer under 20 år som har mens kan hämta ut en menskopp, föreslår utbildningsförvaltningen att automater med mensskydd placeras på följande platser:

- Biblioteket
- Krafthuset
- Ungdomsmottagningen

Dessa bedöms vara centrala och lättåtkomliga platser för ungdomar i kommunen.

Barnkonsekvensanalys

Mens är en naturlig del av vardagen för hälften av alla människor. Menstruation påverkar personer på olika sätt, men en gemensam nämnare är behovet av mensskydd. Det finns risk att tabun och skamkänslor gör att barn upplever det obekvämt att ställa frågor om mens, köpa eller låna ett mensskydd. Därför bedöms förslaget om fria mensskydd ha en positiv påverkan på barns och ungdomars vardag.

Beslutsunderlag

- Svar på återremitterad utredning om gratis mensskydd, tjänsteskrivelse 2023-09-29
- Beslut UN 2023-03-22, § 21
- Utredning om gratis mensskydd, rapport 2023-02-08
- Beslut KF 2022-09-22, § 101
- Beslut KS 22-06-14, § 144

- Motion om gratis mensskydd (S), 22-01-18

Skickas till

Kommunfullmäktige

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

Johan Berntsson

Utbildningschef

David Englund

Nämndsekreterare/utredare